

Nr 230.

Av herr **Nordenson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om höjning av utskiftningskatten.

I proposition, nr 273, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga ett förslag till höjning av utskiftningskatten, innebärande att denna skatt hädanefter skall utgå med 30 kronor för varje fullt hundratal kronor av det beskattningsbara beloppet i stället för såsom f. n. 12 kronor av nämnda belopp. Höjningen förklaras nödvändig för att vinna bättre överensstämmelse med den nuvarande, starkt förhöjda skattenivån.

En skattehöjning av nu angivna storleksordning måste rimligtvis förutsätta, att de principer, varpå ifrågavarande skatt vilar, erkännas såsom hållbara. Enligt vår mening är denna förutsättning så långt ifrån för handen, att det tvärtom vid flera tillfällen medgivits, att utskiftningskatten i sin hittillsvarande utformning finge betraktas såsom provisorisk och i behov av revision. Ett uttalande i denna riktning gjordes av finansministern redan i samband med utskiftningskattens införande år 1927. Frågan om en omarbetning av utskiftningskatten upptogs sedermera av bolagsskatteberedningen, vilken — samtidigt som den föreslog en höjning av skattesatsen från 5 till 10 procent — förordade en rätt för vissa juridiska personer och rörelseidkare, vilka vid utskiftning av bolags tillgångar erhållit medel, som trädfats av utskiftningskatt, att erhålla restitution av statsverket för den på medlen belöpande utskiftningskatten. Detta förslag, som nära sammanhänge med upphävandet av den s. k. kedjebeskattningen, har ännu icke föranlett någon åtgärd. Slutligen har 1936 års skattekommitté, vars förslag låg till grund för skattesatsens höjning 1938 från 5 till 12 procent, uttalat, att kommittén avsåg att göra övriga med utskiftningskatten sammanhängande frågor till föremål för ytterligare överväganden. Frågorna kommo emellertid aldrig under kommitténs behandling, enär de, såsom kommittén anförde, vore av beskaffenhet, att med utredningen därav kunde anstå eller att de lämpligen kunde upptagas till behandling i annan ordning.

I den promemoria, som ligger till grund för nu föreliggande förslag, liksom i finansministerns uttalande i propositionen, framhålles ånyo att en allmän översyn av utskiftningskatten och därmed sammanhängande problem snart torde få vidtagas.

Mot bakgrunden av alla dessa uttalanden om behövligheten av en omarbetning av utskiftningskatten synes det oss icke förenligt med rimliga anspråk på en väl avvägd beskattning att nu skrida till en höjning av denna skatt, som innebär att nuvarande skattesats ökas med ej mindre än 150 procent. Det riktiga förefaller i stället vara att igångsätta den vid olika till-

fällen i utsikt ställda utredningen angående utskiftningsskatten. I motsats mot vad i propositionen uttalats synes oss en sådan utredning, om den omedelbart igångsättes, böra kunna slutföras så tidigt, att därav föranledda förslag kunna föreläggas riksdagen redan under hösten. Ett dylikt uppskov skulle ur fiskalisk synpunkt icke innebära någon olägenhet, då ju, enligt förslaget, den höjda skattesatsen ändock icke skulle tillämpas vid årets taxering. Uppskovet behöver icke heller hindra, att de nya bestämmelser om utskiftningsskatt, vartill utredningen kan ge anledning, bli retroaktivt tillämpliga på sådana beslut om likvidation eller nedsättning av aktiekapital, som registrerats efter det ovannämnda promemoria blev offentlig eller efter annan lämplig tidpunkt. Å andra sidan skulle det vara en påtaglig vinst, ej minst med hänsyn till allmänhetens förtroende för skattelagstiftningen, om en eventuell skattehöjning genomfördes först efter en utredning, vid vilken jämväl de gång efter annan diskuterade principerna för utskiftningsskattens anordnande komme under omprövning.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition, ville hos Kungl. Maj:t begära, att utredning skyndsamt igångsättes i och för en allmän översyn av utskiftningsskatten och under beaktande av därmed sammanhängande spörsmål samt att av utredningen föranledda förslag måtte föreläggas riksdagen.

Stockholm den 1 juni 1940.

Herald Nordenson.

Eilif Sylwan.

Gustaf Velander.

Axel Roos.